

KONKURS POLONISTYCZNY DLA UCZNIÓW KLAS IV–VIII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

ETAP SZKOLNY

28 października 2022 r. godz. 9.00

Ważne informacje:

1. Masz 90 minut na rozwiązanie wszystkich 15 zadań.
2. Pisz długopisem lub piórem, nie używaj korektora. Jeżeli się pomylisz, przekreśl błąd i napisz ponownie.
3. Pisz czytelnie i zamieszczaj odpowiedzi w miejscu na to przeznaczonym. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.

Życzymy powodzenia!

Maksymalna liczba punktów	50	100%
Uzyskana liczba punktów		%
Podpis Przewodniczącej/-ego SKK		

Tekst 1. (do zadań 1.- 3.)

Konstanty Ildefons Gałczyński

Pieśni (fragment)

I

Gdy próg domu przestępujesz,
to tak jakby noc sierpniowa
zaszumiała wśród listowia,
a ty przodem postępujesz.

A za tobą cienie ptasie,
szczygieł, gil i inne ptaki.
Świecisz światłem wielorakim
od sierpniowej nocy jaśniej.

Bo ty jesteś ornamentem
w gmachu nocy, jej księżycem.
Przesypujesz światła w rękę
z namaszczeniem, jak pszenicę.

U twych ramion płaszczy powisa
krzykliwy, z leśnego ptactwa,
długi przez cały korytarz,
przez podwórze, aż gdzie gwiazda

Venus. A tyś lot i górnosc
chmur, blask wody i kamienia.
Chciałbym oczu twoich chmurnosc
ocalić od zapomnienia.

II

Pochylony nad mym stołem
we wschodzącej zorzy łunie
ręce twoje opisuję,
serce twoje opisuję;

smak twych ust jak morwa cierpki
i głosu pochmurną słodycz,
i uszy twe jak wysepki,
które z dala widział Odys.

Ten obłok jest twoją twarzą,
ten horyzont, ta akacja.
Pióro maczam w kałamarzu
i litery wyprowadzam.

Niech staną rządki przy rządki
jak ptaki złote i modre,
by z najprawdziwszego wątku
powstał najprawdziwszy portret.

Minął dzień. Wciąż prędzej, prędzej
szybuje czas bez wytchnienia.
A ja chciałbym twoje ręce
ocalić od zapomnienia.

Konstanty Ildefons Gałczyński, *Pieśni*, [w:] tegoż, *Wybór poezji*, Wrocław 1973, s. 329

Zadanie 1. (0–2)

... /2

Z rozsypanki wyrazów wybierz trzy, które Twoim zdaniem najlepiej charakteryzują podmiot liryczny Tekstu 1. Użyj ich w spójnej odpowiedzi na pytanie: *Co wiadomo o podmiocie lirycznym tekstu?*

miłość
przemijanie
poezja
zachwyt
zaduma
pragnienie
obserwacja
refleksja
piękno
smutek
talent
inspiracja
tęsknota
marzenie

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2. (0–3)

... /3

Podane fragmenty *Pieśni* Gałczyńskiego tworzą subiektywny poetycki portret kobiety. Uzupełnij tabelę, wpisując do niej odpowiednie cytaty odnoszące się do poszczególnych części ciała opisywanej osoby i nazwy użytych środków poetyckich.

	Cytat	Nazwa środka poetyckiego
oczy		
uszy		
usta		

... /1

Zadanie 3. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych zdań odnoszących się do *Pieśni* Gałczyńskiego. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Podany fragment <i>Pieśni</i> Gałczyńskiego jest napisany ósmiozgłoskowcem.	P	F
2.	W podanym fragmencie „ <i>Pieśni</i> ” Gałczyńskiego występują przerzutnie.	P	F

Tekst 2.

John Everett Millais

Niewidoma dziewczyna

... /4

Zadanie 4. (0–4)

Obejrzyj podany obraz. Wyobraź sobie, że jesteś młodszą z jego bohaterek opisującą oglądany krajobraz niewidomej dziewczynie. Napisz spójną, czterozdaniową wypowiedź młodszej dziewczynki, w której wykorzystasz: epitet, metaforę i porównanie.

Zadbaj o poprawność ortografii, interpunkcji i języka.

Starsza dziewczyna: Czy mogłabyś mi opisać to, co widzisz?

Młodsza dziewczyna:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tekst 3.

J.R.R. Tolkien, *Silmarillion*

Muzyka Ainurów

Fragment 1.

Na początku był Eru, Jedyny, którego na obszarze Ardy nazywają Iluvatarem; On to powołał do życia Ainurów, Istoty Święte, zrodzone z Jego myśli. Ci byli z Nim wcześniej, niż powstało wszystko inne. Rozmawiał z nimi i poddawał im tematy muzyczne. Ainurowie zaś śpiewali dla Niego i On radował się tą muzyką. Przez długi wszakże czas każdy Ainur śpiewał sam albo też łączył swój głos z kilku jedynie współbraćmi, a reszta słuchała. Każdy bowiem pojmował tylko tę część myśli Iluvatara, z której się zrodził, a do zrozumienia swoich współbraci dochodził bardzo powoli. W miarę jednak, jak się wsłuchiwali, zaczęli rozumieć coraz głębiej, a głosy ich zespalały się w coraz doskonalszej harmonii.

Aż wreszcie Iluvatar zgromadził wszystkich Ainurów i objawił im potężny temat, odślaniając rzeczy większe i wspanialsze niż te, które im przedtem dał poznać, a blask początku i wspaniałość zakończenia tak olśniły Ainurów, że pokłonili się Iluvatarowi w milczeniu. Wówczas rzekł:

– Chcę, abyście z tego tematu, który wam objawiłem, rozwinęli harmonijną Wielką Muzykę, a ponieważ natchnąłem was Niezniszczalnym Płomieniem, możecie, jeśli chcecie, wzbogacić temat własnymi myślami i pomysłami. A ja będę słuchał i radował się, że za waszą sprawą wielkie piękno wcieli się w pieśń.

Wtedy głosy Ainurów na podobieństwo harf i lutni, fletów i trąb, wioł i organów, i niezliczonych chórów wyśpiewujących słowa, zaczęły kształtować z tematu Iluvatara Wielką Muzykę; z przeplatających się i nieustannie zmiennych melodii wzbijały się harmonijne dźwięki i popłynęły poza zasięg słuchu w głąbie i wysokości, wypełniły przestrzeń, którą zamieszkiwał Iluvatar, przełaziły się przez jej granicę; Muzyka i echa Muzyki rozległy się w Pustce, aż przestała być pustką.

J.R.R. Tolkien, *Silmarillion*, tłum. M. Skibniewska, Warszawa 2002 s. 13.

... /1

Zadanie 5. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych zdań odnoszących się do tekstu. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Ainurowie od początku tworzyli muzykę wypełniającą przestrzeń.	P	F
2.	Iluvatar przekazał Ainurom temat, kiedy nauczyli się współdziałać ze sobą.	P	F

... /3

Zadanie 6. (0–3)

6.1. Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych A.–D.

Ze względu na treść i formę opowieść o Wielkiej Muzyce przypomina

- A. nowelę.
- B. przypowieść.
- C. mit.
- D. opowiadanie.

6.2. Uzasadnij swoją odpowiedź, odwołując się do dwóch cech gatunku. Zilustruj je przykładami z tekstu.

.....

.....

.....

.....

.....

... /1

Zadanie 7. (0–1)

Przeczytaj definicję słownikową, a następnie wykonaj polecenie.

patos – ton lub styl mówienia lub pisania podkreślający wzniosłość tematu.

Na podstawie Słownika języka polskiego PWN

Przeanalizuj styl podanego fragmentu tekstu J.R.R. Tolkiena. Uzasadnij, że zastosowano w nim środki językowe podkreślające patos.

.....

.....

.....

.....

... /2

Zadanie 8. (0–2)

Uzupełnij tabelę dotyczącą zapisu wyrazów wielką literą. W odpowiednich miejscach wpisz szczegółową zasadę ortograficzną lub przykład jej zastosowania z tekstu.

Reguła	Przykład z tekstu
<i>nazwy członków ludów, narodów, plemion i szczepów</i>	
<i>przydomek i określenia odnoszące się do istot boskich</i>	
	<i>Arda</i>

Przeczytaj fragment dalszej części rozdziału *Muzyka Ainurów*.

Fragment 2.

Lecz gdy temat rozwijał się dalej, w sercu Melkora zbudziła się chęć, żeby wpleść wątki wysnute z własnej wyobraźni, niezgodne z tematem Iluvatar. **Chciał bowiem w ten sposób przydać swojej roli więcej mocy i blasku.** [...] Niektóre z tych własnych myśli wprowadził do swojej muzyki i natychmiast powstały jaskrawe dysonanse, a ci, co śpiewali obok niego, zbici z tropu i zaniepokojeni, zgubili wątek melodii, kilku zaś spróbowało dostroić ją do głosu Melkora zamiast urzeczywistniać pierwotny zamysł.

J.R.R. Tolkien, *Silmarillion*, tłum. M. Skibniewska, Warszawa 2002 s. 14.

... /2

Zadanie 9. (0–2)

Z przytoczonego powyżej 2. fragmentu tekstu wypisz słowa, których znaczenie podano poniżej.

1. Rażące zakłócenie harmonii, niezgodność brzmienia – _____
2. Dostosować dźwięk głosu lub instrumentu, aby brzmieniem pasował do pozostałych dźwięków – _____
3. Sprawiać, że coś się staje realne – _____

... /1

Zadanie 10. (0–1)

Spośród podanych stwierdzeń wybierz jedno, które odnosi się do podkreślonego zdania powyższego fragmentu rozdziału *Muzyka Ainurów*. Zaznacz T przy wybranym stwierdzeniu.

1.	Zawiera orzeczenie imienne.	T
2.	Zawiera więcej niż jedno dopełnienie.	T
3.	Zawiera przymiotnik w funkcji przydawki.	T

... /1

Zadanie 11. (0–1)

Na podstawie znajomości całego rozdziału wyjaśnij, jakie były dalsze działania Melkora.

.....

.....

.....

.....

... /4

Zadanie 12. (0–4)

12.1. Wypełnij krzyżówkę związaną z muzycznymi wątkami w mitologii.

1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							

1. Grał na niej Marsjasz.
2. Córki Zeusa i Mnemozyne, patronki różnych dziedzin sztuki.
3. Strażnik wrót, utulony do snu przez Orfeusza.
4. Mityczne stworzenie o cudnym głosie, pół-kobieta, pół-ptak.
5. Za kibicowanie Marsjaszowi ukarany oślimi uszami.
6. Marsjasz dla Apollina.
7. Czarodziejka, przyjaciółka Odyseusza.
8. Tą krainą władał Orfeusz.

12.2. Zapisz hasło krzyżówki. Wyjaśnij, kim była ta osoba. Podaj trzy informacje o niej.

Hasło: _____

Wyjaśnienie: _____

Zadanie 13. (0–2)

... /2

Przeczytaj tekst. Uzupełnij użyte w nim frazeologizmy, wybierając między podanymi odpowiedziami. Podkreśl właściwą.

*Od kilku lat jestem członkinią szkolnego chóru. Zawsze lubiłam chodzić na próby i występować przed publicznością, ale ostatnio nie mam do tego (**melodii** / **muzyki**). Mówi się, że muzyką łagodzi (**problemy** / **obyczaje**), ale ja wcale nie jestem taką pewną. W naszym chórze coraz częściej pojawiają się konflikty i kłótnie. Są osoby, które myślą tylko o sobie i – zamiast współpracować – chcą zawsze grać pierwsze (**skrzypce** / **role**). W zeszłym tygodniu nasz chór miał koncert. Sala była pełna. Publiczność w napięciu oczekiwała na występ. Na widowni zapadła cisza jak (**piaskiem** / **makiem**) zasiał. A my... chyba nie byliśmy dobrze przygotowani, bo zamiast zadbać o harmonię, kłóciliśmy się ze sobą. A jaki był tego efekt? Tego wieczoru nikt nie usłyszał pięknych pieśni. Ze sceny rozbrzmiała prawdziwa (**kocia** / **psia**) muzyka.*

Zadanie 14. (0–3)

... /3

Przeczytaj zamieszczony poniżej wpis na Facebooku.

facebook

Janek Kowalski

2 godz.

Witajcie!

Właśnie kończą się wakacje, lato na Mazurach było w tym roku bardzo deszczowe. Zamiast pływać, wpadłem na strych mojej babci. Znalazłem na nim stare płyty i zaśłuchałem się! Odkryłem piosenki Agnieszki Osieckiej. Nie sądziłem, że młody chłopak, taki jak ja, może się tak zachwycić! Różni artyści wykonywali jej piosenki, ale wszystkie mi się podobały.

A Wy, co sądzicie o jej twórczości? Warto szukać kolejnych piosenek?

Ty, Ania i jeszcze 20 użytkowników

Lubię to!

Komentarz

Skomentuj wpis, odpowiadając na postawione w poście pytania. Sformułuj dwa argumenty, odwołując się do przynajmniej dwóch piosenek Agnieszki Osieckiej. Zadbaj o poprawność ortografii, interpunkcji i języka.

Napisz komentarz...

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 15. (0–20)

... /20

Magazyn dla młodzieży „Przyjaciele” wydaje numer poświęcony roli sztuki w życiu ludzi.

Napisz **list otwarty** do czytelników tego magazynu, którego mottem uczynisz cytaty z filmu *Green Book*: „Bycie geniuszem nie wystarczy, potrzeba odwagi, by zmieniać ludzkie serca”. W swojej pracy odwołaj się do filmu *Green Book* oraz utworu literackiego wybranego spośród lektur wskazanych w programie merytorycznym etapu szkolnego konkursu polonistycznego.

Tvoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.

[illegible]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ocena wypracowania (0-20) *WYPEŁNIA SPRAWDZAJĄCY*

I. REALIZACJA TEMATU WYPOWIEDZI (0-2) 0 – 1 – 2

II. ELEMENTY RETORYCZNE (0-4) 0 – 1 – 2 – 3 – 4

III. KOMPETENCJE LITERACKIE I KULTUROWE (0-3) 0 – 1 – 2 – 3

IV. KOMPOZYCJA TEKSTU (0-2) 0 – 1 – 2

V. STYL (0-2) 0 – 1 – 2

VI. JĘZYK (0-4) 0 – 1 – 2 – 3 – 4

VII. ORTOGRAFIA (0-2) 0 – 1 – 2

VIII. INTERPUNKCJA (0-1) 0 – 1

Łącznie za wypracowanie (zad. 15):

Łącznie za zadania 1-14:

Za cały arkusz:

Brudnopis